

Multikulturalizm: Sülh, həmrəylik, bərabərlik istəyinin ifadəsi

Əsrlər boyu müxtəlif dinlərə məxsus xalqların birgə yaşadığı, sabitlik mühitinin formalaşdığı, milli-mənəvi dəyərlərə sadıq qalan Azərbaycanda multikulturalizmə dövlət siyasəti kimi diqqət göstərilməsi təbiiidir.

Müasir, dünyaya açıq olan ölkəmizdə 2016-cı ilin “Multikulturalizm İli” elan olunması göstərdi ki, multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasəti, həyat tərzidir. Beynəlxalq ictimaiyyəti düşündürən, dünya siyasətinin aktual məsələlərinin Azərbaycanda müzakirə olunması, mühüm çağırışların səslənməsi, hədəflərin müəyyənləşdirilməsi respublikamızın önəmini artırmaqla qədim odlar diyarını humanitar platforma kimi tanıtdırır. 16 noyabr - Beynəlxalq Tolerantlıq Günü ölkəmizdə hər il qeyd olunur. ISESKO-nun 2009-cu ildə Bakı şəhərini İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı elan etməsi, 2018-ci ildə Naxçıvanın İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı seçilməsi, respublikamızda “İslamda dözümlülük” mövzusunda beynəlxalq konfransın, “Bakı prosesi”nin, Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının XII Zirvə Toplantısının, beynəlxalq humanitar forumların, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumunun və digər mötəbər tədbirlərin keçirilməsi Azərbaycan modeli olan multikulturalizm və tolerantlığın nümunəsidir.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, UNESKO-nun və ISESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Bakıda keçirilən UNESKO-nun Ümumdünya İRS Komitəsinin 43-cü sessiyasındakı çıxışlar Azərbaycan xalqının beşəri və milli-mənəvi dəyərlərə göstərdiyi ehtiramı təsdiqləməklə, dünya xalqlarının, millətləri eyni məqsəd naminə həmrəyliyə çağırış idi.

Sessiyadakı çıxışında ölkəmizin humanizmə və xalqların birliyinə yönəldilmiş təşəbbüslərini yüksək dəyərləndirən, tədbiri dünya xalqlarına çağırış tribunası adlandırılan UNESKO-nun Baş direktoru Odre Azule “Burada həm Birləşmiş Ştatları, Çini, İranı, Rusiyanı, Burkina-Fasonu, həm də Böyük

Britaniya və bütün digər dünya dövlətlərini narahat edən məsələləri müzakirə edirik. Bu, onu göstərir ki, məhz mədəni irsə gəldikdə bütün dünya ölkələri bu məsələləri birgə müzakirə edir” sözləri ilə diqqətə çatdırdı ki, Azərbaycanda multikulturalizm qədim tarixə malik bir xalqın sözdə deyil, əməldə sülh istəyinin ifadəsidir. Suriyada, İraqda, Fələstində, Liviyada, Türkiyədə, Azərbaycanda, Arakanda ... törədilən terrorlar, dini ayrı-seçkilik nəticəsində qətlə yetirilən insanlar, dağıdılan tarixi abidələr, miqrantlara qarşı göstərilən ədalətsizlik sivilizasiyamıza vurulan zərbdədir. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin bu gün də davam etməsi beynəlxalq təşkilatları ciddi düşündürməlidir.

Bakıda olarkən ölkəmizdəki dinlər və millətlərarası münasibətlərdən məmnunluğunu “Mən bu ölkəyə hazırkı cəmiyyəti səciyləndirən və müasir Azərbaycan dövlətinin çiçəklənməsi ilə nəticələnən təcrübə, dəyərlər və xüsusiyyətlər toplusunu formalaşdıraraq, bu torpaqda tarix boyu yaşamış çoxsaylı xalqların verdiyi töhfənin nəticəsi kimi mədəniyyətimizin çoxçalarlılığı və zənginliyinə qəlbimdəki vurğularla gəlmişəm” sözləri ilə ifadə edən Roma Papası Fransisk Şərq ilə Qərb arasında körpü olan ölkəmizdəki sağlam mühitdən razılığını da ifadə etmişdir.

Cənab İlham Əliyev Vatikan-Azərbaycan əlaqələrini, Bakıda Katolik Kilsəsinin açılmasını, məscidlərin, provoslav kilsələrinin, sinaqoqların qorunmasını, tarixi məbədlərdə aparılan təmir-bərpa işlərini bütün xalqların mənəvi dəyərlərinə hörmət adlandırır.

Barışa, sülhə tərəfdarlıq missiyasını beynəlxalq səviyyədə ictimailəşdirən, müxtəlif komponentləri və fərqli dini konfessiyalara aid şəxslər arasında qarşılıqlı əməkdaşlığı formalaşdıraraq bu kimi tədbirlər dünyaya tolerantlığın Azərbaycan nümunəsini təqdim edir.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) nəzdində Bakı Beynəlxalq Dinlərarası və Sivilizasiyalararası Əməkdaşlıq Mərkəzinin, KAİCiİD Beynəlxalq Dinlərarası və Mədəniyyətlərarası Dialoq Mərkəzinin, Cenevrə İnsan Hüquqları və Qlobal Dialoq Mərkəzi-

nin və Azərbaycanın Avstriyadakı səfirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən “Dinlərarası və sivilizasiyalararası əməkdaşlıqdan beşəri həmrəyliyə” mövzusunda konfrans beynəlxalq ictimaiyyətə Azərbaycanın birlik çağırışı idi.

Avropanın aparıcı dövləti olan və müxtəlif mədəniyyətlərin, dinlərin təmsil olunduğu Avstriyada keçirilən bu konfrans Azərbaycan multikulturalizminin təbliği idi. Dünyanın 30-dan çox ölkəsinin təmsil olunduğu, Avstriya və Azərbaycanın dövlət və qeyri-hökumət təşkilatlarının, o cümlədən dünyanın müxtəlif dini konfessiya rəhbərlərinin, dövlət, elm və mədəniyyət xadimlərinin iştirak etdikləri konfransda vurğulanmışdır ki, Azərbaycan çoxmillətli və çoxdinli bir dövlətdir və ölkədə dini münasibətlər multikulturalizm siyasəti çərçivəsində nizamlanır. Kəskin ziddiyyətlərin, terrorun, dini radikalizmin, ekstremizmin, ksenofobiyanın, antisemitizmin və islamofobiyanın tüğyan etdiyi, dini-mədəni dəyərlərə savaş açıldığı narahat dünyamıza Azərbaycan öz nadir təcrübəsini - multikulturalizm modelini təklif edir.

Təkcə siyasi, iqtisadi problemlərlə bağlı məsələlərin müzakirəsi üçün deyil, bütünlükdə qlobal problemlərin həlli yollarının araşdırıldığı, sabit məkan seçilən Azərbaycan qardaşlıq, birlik, həmrəylik simvolu olan mədəniyyət, idman ölkəsi kimi də tanınır. Bakıda keçirilən “Eurovision-2012” mahnı müsabiqəsi, Birinci Avropa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları, Avropa Gənclərinin XV Yay Olimpiya Festivalını yüksək səviyyədə təşkil etməklə də qardaşlıq, əməkdaşlıq tərəfdarı olan Azərbaycanın enerji, nəqliyyat layihələri regional sülhə, tərəfdaşlığa xidmət edir. “Biz çoxmillətli, çoxkonfessiyalı cəmiyyətimizdən fərlənlirik. Bütün dinlərin və etnik qrupların nümayəndələri Azərbaycanda bir ailə kimi sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşayırlar. Hesab edirəm ki, bu, indiki dünyada böyük zənginlikdir” söyləyən cənab İlham Əliyev sabitlik olaraq bildirir ki, dünyada sabitliyin qorunması, dini radikalizmin aradan qaldırılması naminə biz öz təcrübəmizi bölüşməkdən məmnunuq.

Xuraman İsmayılqızı,
“iki sahil”